

Verslag van Olga van der Klooster over het herstel van de kleuren:

Op de drie gevelstenen zijn geen historische verfkleuren aangetroffen. Wat niet wil zeggen dat de stenen oorspronkelijk niet gepolychromeerd zijn geweest. In de 20ste eeuw was het veelkleurig beschilderen van geveltekens uit de mode. Veel historische stenen werden toen zelfs van hun 'kitscherige' verfkleuren ontdaan uit liefde voor de natuursteen die eronder school. Pas de laatste decennia staat kleur weer in de belangstelling en worden geveltekens weer gepolychromeerd. De verf die ik op deze stenen aantrof zijn uit deze periode.

De goudverf op de kronen was dof en geelbruin uitgeslagen. Deze kleur lijkt niet meer op goud. Om het geheel feestelijk en duurzaam te laten glanzen heb ik de kronen met echt bladgoud afgezet. De kleuren die ik verder gebruikte zijn op basis van olieverf. Ze zijn in kleine hoeveelheden op het palet gemengd zodat ik precies de kleur kreeg die ik wilde. Met potverf uit de verfwinkel zou het mengen minder eenvoudig zijn geweest. Deze is er namelijk alleen in liters en halve literblikken te koop. Het rood en het zandsteengeel, deze behoeften niet te worden gemengd, zijn wel uit de verfwinkel. Het voordeel van zelf verf maken en mengen is dat je ook kleurnuances en 'lichtjes' kunt maken. De druiven en de groene smaragdstenen op de kroon zouden er bij een egale verfkleur anders maar dood en plat hebben uitgezien. De pigmenten zijn lichtecht zodat de kleur lang stand houdt in de buitenlucht. Alles is twee keer overschilderd en het bladgoud bestaat grotendeels uit twee lagen.

De letters W.v.A. op de 1760 steen zijn afkortingen van de naam Willem van Aken, de oprichter van de branderij 'de Fransche Kroon' (1734). De steen is trouwens nog klokgaaf en van grote kwaliteit. De lijnvoering is ondanks zijn ouderdom nog steeds scherp. Daaruit kun je afleiden dat de steen lange tijd tegen weer en wind beschermd is geweest, bijvoorbeeld door verf en/of opslag in een binnenruimte. De druifsteen was daarentegen wel verweerd en heb ik hier en daar moeten aanhelen. De kroonsteen was licht beschadigd, maar de oneffenheden zijn niet storend. Overigens zijn de druifsteen en de kroonsteen niet zo oud als de 1760 steen. Mogelijk dateren ze uit de tijd waarin de pakhuizen van de Franse Kroon aan de Langegracht werden gebouwd (eerste kwart van de 19de eeuw).

Olga van der Klooster
Architectuurhistoricus
Specialist historisch kleurgebruik
ABK - Plantage Zorg en Hoop
Sportparklaan 19
2103 VR Heemstede
023-5470626
www.plantagezorgenhoop.nl